

ДІЛО

Виходить щодня рано
крім понедіків.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 16., II. пов.

Конто почт. шваб. 26.726.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефону 261.

Рукописи
редакція не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 3.60 К.
чвертьрічно 10 —
піврічно 20 —
щорічно 40 —
у Львові (без доставки):
місячно 3 — К.
чвертьрічно 9 —
піврічно 18 —
щорічно 36 —
в Німеччині:
піврічно 20 — М.
щорічно 40 —
За зміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:

Строчка петитова, двошлях-
това 40, в надсланим 60, в
оповістках 50 с, в редакційній
часті I К. Повідомлення про
виплату і заручини 1.50.
Некрологія стрічка I К.
Сталі оголошення за окремою
умовою.

Одні примірники коштують
у Львові 12 с.
на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальник редакції: Д-р Василь Памейко.

Дальші бої на східнім фронті.

ЗВІДОМЛЕНЕ Ц. І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 7. серпня.

В області групи Макензена німецькі війська на північ від Фокшані приступом здобули сильні російські укріплення, пімали 1.300 бранців і здобули 13 гармат.

Над гор. Путною слабші ворожі наступи не віддали ся. На горі Кашінул ворог знов виснажував ся в завязатих наступах, котрі коштували його багато втрат. Наші хоробрі оборонці в протинаступі відперли його кожним разом у завязатій рукопашній боротьбі. На північ від Дердзайтельдеш ми захопили кілька укріплень по тім боці границі.

Наш похід під Гураг уморюю, поборюючи австрійський опір ворога, посунув ся вперед.

На італійській боєвищі: На хребті Фасана на півд. схід від Кавалезо напад італійців вломано нашим огнем. Ворожий батальон утік у повній розтці. Над Сочєю вчора артилерійська боротьба знов ослабла.

ЗВІДОМЛЕНЕ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
з 7 серпня.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІНИ.

В долинах Серету і Сучави ми в боротьбі посунули ся вперед. Також в горах мимо завязатого ворожого опору ми зробили поступи. Нові румунські наступи на Кашінул і коло монастиря Лепси в долині Путни зломані, при чім вороги потерали значні втрати.

В групі Макензена пруські й баварські полки в місцевім наступі здобули приступом російські становища на північ від Фокшані. Пімано 1300 бранців, здобуто 13 гармат і багато вбрулі.

Китай виповідає війну Німеччині і Австро-Угорщині.

НЮ ЙОРК. „Associated Press“ доносить з Пекіну: Тимчасовий президент в четвер затвердив однудушну постанову кабінету що-до видпавження війни Німеччині і Австро-Угорщині.

Канада зоружуєть ся.

РОТТЕ-ДАМ. (Тбк.) До Nicuve Roth. Социалістичні доноси з Лондону, що канадський сенат прийняв пропозицію закону в справі обов'язкової військової служби.

Бессарабія не хоче злуки з Україною.

БЕРНО. „Petit Parisien“ доносить з Петрограда: З нагоди конференції, яка має розпочати ся між тимчасовим правительством і українськими делегатами, повідомила Бессарабія тимчасовому правительству, що Бессарабія противить ся прилученню до України і жадає автономії.

На військовій конференції в Києві, яка відбулася під проводом Керенського, постановлено між інш., що жовніри повинні радше дати ся забити, а не повинні цафати ся.

Ще в справі видавництва для молодіжи.

Нам пишуть: Хочу докинути й своїх кілька слів до дискусії про видавництво для молодіжи. На провінцію часопись приходить не точно, тож годі було прочитати усі статі до сеї справи.

Що видавництво для молодіжи дуже потрібне, се признає кожний. І то періодичне, а ріжнородне. Ходить о те, чи творити нове, чи розширити дотеперішні. Мушу тут заявити, що для молодіжи у нас видано досить багато книжок, а нестачі в власне у диточім видавництві. До тепер для дітей виключно випускало книжочки товариство „Український Учитель“ у Києві, а в останніх часах і „Учительська Спілка“ в Коломиї. Перед самою війною ухвалили з'їзд народного учительства у Львові приступити до видавничо-періодичної часописі та книжочок для сільських дітей при учительським товаристві „Взаїмна Поміч“, але війна перешкодила, а власниво спинила працю.

Щоби вже і в часі війни дати дітям до рук рідну книжку, і то евакуованим, що за нею тужать, приступив „Учительський Комітет“ у Відні до видавничо „Восиної читанки“. Відтак перебрав видавництво Кружок „Взаїмної Поміч“ у Гмінді, організував відповідну видавничу спілку і приєднав співробітників. Досі видано 7 книжочок та 5 карток. Книжочки ілюстровані та дешві, тож здавали собі симпатію серед багатової людности. Прим. листівку з портретом і ографією Шевченка видано в 15.000 примірників і її зараз розхопили. Але видавництво не обчислене на зиск, а тільки оперте на власних силах (на удаля народного учительства у Гмінді). Через те мусить ждати, поки не випродасть увесь попередній наклад, а тоді може приступити до видавання нових книжочок. Дятого багато рукописів лежить в теці та ожидає своєї черги. Здало би ся, що, як не всі, то хоч учительство піддержувало краще се видавництво — одинокое у нас для сільської дітвори, а тоді воно потрапило би розвинути ся краще.

Се одна справа. А видавництво для молодіжи мусить дати нові твори в всіх областях знання. Передовсім звернути увагу на популяризоване української географії, історії, культури та помагати у виробленню національної свідомости.

З досвіду знаємо, що найкорше всяка ідея переходить в суспільність, як вона подана у повістевій формі. Тож на перше місце придуть історичні повісти, котрих у нас так мало. Але мусять вони бути ілюстровані. Оголошити конкурс, але з застереженням, щоби автори брали по можности самі кращі часи з нашої історії. (Не так, як у бібліотеці Насальського вишло оповідане „Одіплене князя Василька“!). Темними фактами нікого не можна просвітити. Нехай молодіж вчить ся з історичних повістей любови рідного краю, пошани для своїх національних ідеалів. Те, чого бажає у життю, але ще не має, нехай бачить у повістях живуче, ясне. Нехай бере героїв повісти за взір для себе! Історичне оповідане „Олеся“ написав тільки сільський учитель, не маючи претенсії дати літературний архивар, але тільки подати в руки дітвори на село теплий сломини минульщини.

У Поляків хто инший виробив патріотизм, як не письменники? Яка горяча любов рідного краю у Красінського? Всюди подібати можна у Поляків історичні повісти Крашевського та Сенкевича.

Також крім повістей дати для молодіжи цілий ряд популярних оглядів, як історію мистецтва, музики і культури взагалі — хоч би піся взірзя В. Щербаківського: „Архітектура“.

А природничі твори — можна перекладати з усіх живих мов, прим. астрономічні повісти Флямариона. Також дати цілу серію книжок про пласт, руханку, забави, описи подорожий і т. д. Багато цікавих книжок для молодіжи видали

Українська видавнича Спілка. Тільки дивно мені, як можна видавати „Казки 1000 і одної ночі“ без ілюстрацій! За взір треба взяти ілюстровані „Казки та новелі“ д. В. Гнатюка.

Лиш треба зараз приступити до праці! На російській Україні увес запас українських книжок вже розпроданий, у нас в Галичині нема вже багато красивих книжок.

Чи й тепер дискусія над видавництвом прогмонить безслідно — чи дасть добрі наслідки? Б. З-ий.

Цісар проти насильств у відбитих областях Галичини і Буковини.

Відень, 6-го серпня 1917.

Голова У. П. Р. п. Романчук одержав з кабінетової канцелярії отсе письмо:

„У відповіді надіпешу Вашу, вислану послом Петрушевичем дня 30 липня, я є в мил м. положено заявити Вам ось що: Як тільки почала ся наша послідна офензива в східній Галичині, звалив його ц. і к. Величність приказати, щоби супроти населеня відбитих областей поводити ся приязно. Дня 30 липня пічас подорожи Цісаря до Галичини вислано таку дещу до начальної команди армії „Його ц. і к. Величність звалив найласкавіше зарядити, що в добутих назад областях Галичини і Буковини не вільно видавати вироків і засудів на основі воєнного права без судового переслухання, та що людність й поза тим має бути збережена перед незаконними насильствами і треба поводити ся з нею зичливо. На найвисший приказ всі присуди смерті, видані армією в полі, мають бути на будуче предложені начальній команді армії до затвердження. — Директор кабінетової канцелярії Польцер.“

Президія У. П. Р. у гр. Черніна.

Відень, 6. серпня 1917.

Президія У. П. Р. вібуде нині вечером конференцію з міністром заграничних справ гр. Черніном.

Мілюков проти Українців.

Львова, 27. липня 1917.

Українське пресове бюро доносить:

О скільки ймити віру льондонському кореспондентові „Corriere della Sera“ мав Мілюков висловити ся перед англійським соціалістом Томсоном, що Українська Центральна Рада ніким не вибрана і тому за нею не може бути ніякого авторитету. Дальше мав сказати Мілюков, що члени Української Ради є іменовані під впливом якого то Скорописи, одного з прихильників Леніна, комітетами і агітаторами, які не мають ніякої відповідальности. Також мав Мілюков видігнуту проти українського руху важке обжаловане, заявляючи, що той рух викликаний Німеччиною. Тоді, коли Мілюков належав до опозиції, він говорив зовсім инакше.

Новий російський кабінет.

ПЕТРОГРАД. Керенський президент міністрів, а заравом міністр маринарки й війни. Савінков управитель міністерства війни. Лебедев управитель міністерства маринарки. Некрасов міністр маринарки, а ріаночасно заступник президента міністрів в часі його неприємности. Управитель міністерства скарбу професор Бернський, Аксентієв міністр внутрішніх справ, Терещенко міністр заграничних справ, Чер-

нов міністер рільництва, Скобелев міністер праці, Пешеходов міністер авіації. — Нікітін міністер почт і телеграфів, член академії Ольденбург міністер просвіти, Зарудний міністер справедливості, Сфремсв міністер публичної олімпі, Кожошкін державний контролёр, Боровов міністер публичних робіт, Карташев прокуратор святого синоду.

Звіт російського делегата в конференції у Стокгольмі.

ПЕТРОГРАД. (П. Т. А.) На засіданні ради робітників і жовнірів відчитав член виконуючого відділу Рабанов звіт про свою подорож за границю, в яку удав ся разом з товаришами, щоб перегоріювати разом з міжнародною соціалістичною конференцією. В тім звіті сказано: Грунт для міжнародної соціалістичної конференції був корисний. Всі були переконані, що конференція наблизить хвилю мира. Меншість німецьких соціальних демократів прийняла програму російських соціальних демократів в цілості. Більшість не була до того скляною, але майже того захвила, що подасть ся рішенням конференції і прийняла рівноз російську програму. Голландсько-свиндінгський делегат бжевав собі зразу, щоб ухвали конференції, о скільки розводиться о їх практичне переведення не вважали. Вкінці однак комітет відступив від того жадав і прийняв також російську програму. Всі змагана російських делегатів дійти до порозуміння з бернською комісією, яка держить ся шимвальдської програми, були безуспішні. Англійська народна партія і більшість англійських соціалістів відмовила взяти участь в конференції. День 8. вересня запропоновано як реченець зібрання конференції.

Поводжене конференції є зависиме від наших англійських і французьких товаришів, а також від нас самих, бо події подібні як в днях 13. і 18. липня підколюють повагу робітничо-жовнірської ради не лиш в Росії, але також і за границю. Тому мусимо старати ся всіми силами усунути господарський розклад і привернути мілітарну силу.

Послідні вісти про воєнне положення

Відень, 7. серпня 1917

З воєнної пресової квартири доносять: На тирольському фронті живіша діяльність артилерії і летунів. Австро угорські летуни зістрідили в повітряній боротьбі над Арсево два неприятельські літаки. Ці і к. Артилерія завалила мавзини, амуніції на Монте Маю і розігнала огнем неприятельський курінь, що наступав на південь від Кавалесі.

В Ромулі наші союзники, посуваючись через Фокшані, перейшли місцевості Чіошлен, Стресску, Зелі, сташю Пунта Се ка й Іванче шті. Вони стоять при виході Серету з гір в долину Дунаю.

Союзні війська зробили поступки в завзятях

боротьбах над горішим бігом Серету та над притоками Бистриці, Молдави й Сучави.

В Альбанії австро уг. летун приневолив не прихильського летуна осісти на півд. захід від устя Воюси.

БЕРЛІН. Бюро Вольфа доносить: На сході Росіяни ставлять завзятій опір між Дністром і Прутом. На Буковині поступають союзники дальше вперед по обох боках Сучави. Сильний російський опір на північ від Молдави зломано і австро приступом увірє на північний схід від Фрасіул і горб 868 на північний схід від Вами. Над Бистрицею обсаджено Лунгені і висунено лінії союзників аж до Борка.

Радославов про положення в Болгарії.

СОФІЯ 7. серпня. Президент міністрів Радославов заявив представителям болгарської преси про положення, що слідує:

Наша національна єдність загварантована трактатами, які наші союзники боронять, як річи святої і неварушимої. Мировою формулою що до анексії цілком не означає зменшення прав Болгарії до посідання освободжених областей. Наші союзники дали нам формальне запевнене тих прав. Не боремо ся о імперіалістичні добиці, але о здійсненні національної єдності. Болгарія є єдиний части, які до тепер були відірвані від її національного стану посідання і в той спосіб направить ся безправний букарештський договір. Господарське положення краю дуже добре. Відносини до союзників знамениті. Центральні держави все готові заключити почесний мир.

Подорож Царя на фронт

Чернівці, 7. серпня 1917.

Цар прибув 5. с. м. до Боднарова, а звідси автом до Коломиї, де вислухав звіту ген. полк. Крітека. В дорозі до Чернівців уладжені були триюмфальні брами. Війти вийшли з хлібом і солюю. Коло Шпені населене окружило автомобіль, усі хотіли побачити і повтати монарха. Управитель краю Ендорф здав Цареві на границі краю авт про організацію помочи для краю. О 9 год. перед пол. прибув Цар до Чернівців. Ту Цар відобрав звіт від ген. Кевеша й іменував його пільним маршалком. Ген. Фабінєві припав Царю ордер Леопольда I, кн. Відтак удав ся на богослуження до римокат. костела. На ринку були уставлені депутати війск. В ратуші промовив до Царя бурмістр. Опісля пішов Цар до ромуньської церкви. По дорозі були уставлені офіцери і жовніри, які втекли з полону. Після їх оповідань, Росіяни вивезли, що не вернуть вже більше до Чернівців, бо хотять бути в дома при поділі ґрунтів.

По богослуженні вислухав цар в будинку красавого правительста звіт командантів груп про військове положення. З Чернівців вернув

цар до Боднарова і відіхав до Відня, де прибув сьогодні пополудні.

Царські телеграми.

ВІДЕНЬ. Дня 6. с. м. післяв цар з нагоди освободження Буковини телеграму з бажаннями до німецького царя. Німецький цар відповів сердечною делешою.

Український Народний Університет.

Київ 12. липня 1917.

Дня 2 липня відбуло ся засіданя членів Товариства „Праці“ разом з представниками від Наукового Товариства, Товариства Шкільної Освіти та Товариства Просвіта для спільного обговорення заснованя з осени цього р. Українського Народного Університета. Головою зборів вибрано проф. Павлуцького, іредставника від Наукового Товариства, за секретаря О. Грушевського. Заступник голови Товариства „Праці“ проф. Левинський розповів про стан загально пресвітних курсів Товариства „Праці“, та про плян в огляду на успіх цих курсів зашувати в осени Народний Український Університет. Після докладу був обмін гадок про плян будучого Університета, умови його діяльності та програм викладів. При цьому обговоренню виявилось, що існує різниця в поглядах на завдання Українського Народного Університета. Через те порішено вибрати комісію для розроблення детального пляну діяльності університета і доручити їй приготувати на слідуєчє засіданє доклад про завдання народного університета. Комісія складена з представників Ради Товариства „Праці“, з лекторів курсів, з представників Наукового Товариства, Просвіти і Шкільної Освіти, та Просвітнього Відділу Парті Укр. С. Д. Р. П. Комісія має право коопувати членів. Раді Товариства „Праці“ доручено підготувати як найскорше слідуєчє засіданє комісії.

Про се засіданє Комісії 19. червня доложено Раді Товариства „Праці“ в засіданні 23. червня. Рада Товариства „Праці“ призначила слідуєчє засіданє комісії на 4. липня, доручила виготовити доклади про завдання народного університета О. Грушевському а про плян діяльності на осінє Д. Свеніцкому. Окрім того доручено О. Грушевському прочитати на курсі Товариства „Праці“ лекцію про Народний Університет, окрім того порішено було зробити анкету між слухачами вечірніх курсів.

(Нар. Воля)

Пам'ятайте про жертви.		У Львові. „ДНІСТЕР“ „Зем. Гіп. Банк“
10.500	на фонд укр. журналістів ім. Яросл. Веселовського	
4.000	на пам'ятки бл. п. Яросл. Веселовському	
4.000	на пам'ятки бл. п. Яросл. Веселовському	

Л. ОРЛЕНКО.

НЕСПОДІВАНИЙ ШЛЮБ.

Бувальщина.

Смутна й невесела в тала вранці першого дня місяця 1700 р. подтавська козака Ганка Хвостика, що мала власну хатину й невеличку оселю на самім шпилі замкової гори, за соборною церквою. Витопила вона піч, погодувала свинку, порала ся по господарстві, а якась небажана нудота точила її серце, не давала її спокою. Кинуда Ганка роботу, сіла на ганку трохи одпочати, тай задивила ся на чудовий краєвид, що стелив ся перед її очима. Сонце вже високо ченько підбило ся на синьому небі і нестерпучим для очей сиянням заливало без краю просторінь, укриту снігом. Он білою стаякою повила ся річка Ворскла, а за нею темніють густі бори. Яксь люди ворущать ся на лоду; то замкова челядь возить кригу для полковничої ледівні. Ліворуч на високій горі серед лісу, блищать на сонці верхи монастирської церкви і чути як там давонять до Божої служби, та вже не в звичайній, а в так званій „постовій“ дзвін, що ледви теленкає. Бач, у людий ще місяця, а в ченців почав ся вже піст, бо і відправа у них вже постова.

Оттак задививши ся і замисливши ся, Ганка трохи заспокоїла ся і пригадала химерний сон, що сеї ночі присяв ся їй. Певло се він нагнав оту нудоту, що шлив ранок глибока її серце.

*) „Степ“ (Одесса 1916).

Снило ся їй, немов вона йде заміж, свашки та свідки ведуть її в срічках та в квітках до Божого дому і грає троїста музика. Коли се не взяв ся старий протопор О. тафій Могилянський, став на дорозі сварить ся з па терцією та й каже: „Не ведть її, люди добрі, до Божого дому, а ведть до дівниці та прикуйте в куню на сміх та на глум хрещеному мирови, бо йде заміж від живого мужа.“ І ось вона стоїть прикована за праву руку до дзвіниці та за словами й світу не бачить, а люди на неї пальцями показують та глумують. Аж тут підходить до неї і ж таки чоловік Максим, дає копійку та й каже: „Записала мене в ґраматку то наж тобі ще й на подзвінний.“ І тут усе винкло, а вона прокинула ся, обліта сльозами.

І після чого їй привералась оттака нісенітниця. Хиба може після того, що буда вона вчора на учті у свогож таки рідного брата Йосифа Павленка, а там зібрав ся увесь їх рід, та й знялась про неї розмова, що як то вона бідна горює на світі, ні вдова, ні заміжна. Ось вже осьмий рік минає, як її Максим подав ся на Запоріжжя та й закрив ся очима й плечима, ні слуху ні вістки не подає. Поза торік якось переказував через санджарівського козака Івана Сачавця, що „я вже, — каже, — до неї і до смерті не верну ся.“ За щоб то так? Чим вона проти його провинила ся? Не вже вона така йому брідка та осоружна, що він і знати про неї не хоче? Може, иншу собі найшов, красшу? Там того дива багато.

Тепер не те і в Січі, що було колись, як от і в пісні співають, що побачив запорожець чаплю на болоті та й каже: „Ого, брата, дівка,

я з нею кохав ся“. Тепер де були зимовники, то стали вже справжні хутори та слободи, і ту ди багато народу найшло, і дівок і жінок, що чолов ків покидали; та так, либонь і живуть без шлюбу хто кому до аподоби, як та невіра. Сміють ся люди, кажуть: незбаром і старі бачи полдентають ся на Запорозькі слободи, бо там і вони потрібні! Що ж, коли й справді Максим з иншою зійшов ся, то повинен би й жіноці дати розпуст, а не вважати її даремно світ, бо вона ще молода людина, їй і тридцять нева, то можеб й найшла ся за дна неї пара. А то в неї ні чоловіка ні дитини. Живе як білиня в полі. Заробляє той насущний то крамом то поденщиною, а й сама не знає за для кого й для чого бідкаєт ся.

Оттак вона розмавляла з родиною та трохи й сплалкувала: жакко стало, що так заплакувала свій вік молодий. Аж ось увійшов в хату її дивір Василь Хвостик, поздоровкав ся тай каже до неї:

— А що, небого, уже й до тебе чутка дійшла, що плачеш?

— Яка чутка? — спитала його.

— Що брат Максим помер. А то чого ж вона плаче?

— Та ні — вмшались брати Ганчині — то вона так собі плаче на свою гірку долю нарікаючи. А ти ж від кого чув, що Максим помер?

— Мені про се Максим Пишляка казав: він позавчора вернув ся з Запорожя.

КІНО-НОВОСТИ

вул. Кароля Любвиґа ч. 5.

від 4. с. м.
висвітлює

АРХИТЕВІР КІНЕМАТОГРАФІЧНОЇ ШТУКИ КАРТУЗИ

драмат в часів французької революції у нас незнаний. — Авторство фільми після писателя бар. Йосифа EÖTVÖSA.

Реорганізація Української Центральної Ради.

На „тимчасовий краєвий парламент“.

Київ, 14. липня 1917.

Вечірнє засіданє Української Центральної Ради дня 12. липня розпочало ся о 7 год. Ве чером під проводом проф. Грушевського.

На засіданні вислухано доклади комісії. Від комісії по реорганізації складу Центральної Ради д. Огородний склав два доклади: 1) про реорганізацію національного складу Центральної Ради, представниками народів, що живуть на Україні в меншості. Обидва доклади з поправками були ухвалені зборами.

Проект реорганізації національного складу У. Ц. Ради.

1) У. Ц. Р., як орган Української революційної демократії, складаєть ся головним чином з рад селянських, робітничих та військових депутатів.

2) Добовнюєть ся такий склад У. Ц. Р. територіальним представництвом від губерній, великих міст, та колоній по постанові Націон. З'їзду.

3) Комісія признає бажаним усилити партійне представництво, давши порівну по 5 місць партіям (с. д., с. р., р. д., трудова партія).

4) Комісія пропонує затвердити представництво просвітян, економіянів, професійних організацій.

5) Щоби не було подвійного представництва, комісія пропонує скасувати представництво від: а) Селянської Спілки 5, б) військових частин 12-15.

І. Остаточю національний склад У. Ц. Р. має бути такий: 1) Рада Селянських Депутатів 212, 2) Рада Військових Депутатів 132, 3) Майбутня Рада Робітничих Депутатів 100, 4) Військовий Генеральний Комітет 27.

II. Територіальне представництво: а) від губерній 52, б) від великих міст 21, в) від колоній 6.

III. Представництво партійних та політичних організацій: а) соц. демократи 5, б) соц. революціонери 5, в) трудова партія 5, г) рад. демократи 5.

IV. Представництво професійних, просвітян та економічних організацій: а) учительська

спілка 5, б) кооперативи 5, в) студентство 5, г) духовенство 1. Всього 586 душ.

Проект поповнення національного складу У. Ц. Р. представниками народів, що живуть на Україні в меншості.

1) Необхідність перетворення Національної Української Центральної Ради в Краєву Раду — Тимчасовий краєвий парламент передбачалась ще на Всеукраїнському Національному з'їзді.

Позаяк українська революційна демократія майже вся представлена в складі У. Ц. Р.

Позаяк по деяких містах всрозуміння з революційною не українською демократією вже налагоджуєть ся.

Позаяк інші обставини політичного життя сприяють тому, що У. Ц. Р. остановить ся політичним центром на Україні.

Комісія пропонує Ц. Раді визнати необхідність зараз же починати процес перетворення Національної Української Ради в Тимчасовий Краєвий Парламент.

2) Комісія пропонує зборам Ц. Ради до ручити сю справу Генеральному Секретаріатови У. Ц. Р.

3) Найбільш відповідючим інтересам діла засобом поповнення національного складу У. Ц. Р. Комісія пропонує визнати Пропорціоанальне Представництво.

На підставі сього принципу національним меншостям даєть ся число депутатських місць в складі У. Ц. Р. згідно з численністю населення сих національних меншостей на Україні.

4) Комісія пропонує додержувати ся таких умов що до розподілення сих мандатів:

Переважно представництво від неукраїнської людности повинно бути від організованої революційної демократії, себ то від рад робітничих та солдатських депутатів і соціалістичних партій.

Тільки тим національностям, котрі не відідали в себе соціалістичних партій, мандати перепають ся через загальні національні організації.

Ір. Шептицький папським нунцієм?

Львів 7. серпня 1917.

Віденські дневники доносять:

Граф Шептицький має бути установлений постійним папським нунцієм(?). Папа хоче таким чином признати самостійність України.

Українські с. стрільці в Києві.

Львівка 28 липня 1917.

(Укр. прес. бюро). Українське бюро в Стокгольмі доносить:

Саме наспіли до Києва австрійські полонені в числі 2000 людей; між ними є багато українців, серед яких деякі вирізняють ся від своїх товаришів тим, що на своїх шапках мають відзнаку з українським гербом.

Людність Києва улядила своїм закордонним братам сердечне привітє.

Українська конституанта?

„Österr. Morgenzeitung“ доносить в депеші із Стокгольму:

На Україні відбувають ся вступні наради вадля скликання української конституанти. Національним меншостям признано в Центральной Раді 25% всіх місць. Звідси дістануть з того найбільше представників Бесарабські Ромуни за ключиди з Українцями умову в цілі спільної праці для осягнення автономії Бесарабії.

НОВИНКИ.

Львів, 7 серпня 1917.

— Живіри на монумент пам'ятки Івана Франка. Н книжочку вкладкову Краєвого Союзу Кредитового ч. 4.000 вложили в коронках: 2, цуг 10 комп. 13:50, Басараб Микола 4, Цибух 1, 2, Яворовський 2, Сарновський 2, Качала 2, Кедич 1, Чорний 1, Березовський 1, Волощук 1, Гайвий 1, Емерлінг 1, Виспянський 1, Зембронь 1, Кріг 1, Кіт 1, Ладак 1:50, Маланчин 1, Рудик 1, Орнат Федір 1, Петрина 1, Плянєр 1, Пуцько 1, Шульцан 1, Цікіра 1, Хомак 1—разом 46 к.

— На повітає Ексц. Митроп. А. Шептицького вислав до Стокгольму п. д. р. С. Федак як голова „Комітету привітання“ таку телеграму: Наш намір повітати Вашу Ексцеленцію майже по 3 літній незолі, підчас повороту вже в Берліні унеможливила подорож до Раму. Тому нехай нам буде відно вказати Вашій Ексцеленції сею дорогою в імені українського населення Галичини слова найсердечнішого поздоровлення та найширшого привітання. На сю телеграму наспіла письменна відповідь: „За висказані слова сердечно сердечно горячо дякую і Вам і всім, в яких імені Ви телеграфували, — дякую за такий милий привіт, за заснованє „Комітету привітання“ і його наміри. Притім мушу висказати жаль, що не можу ізати прямо на Львів, хоч як прикро мені відкладати хвилі повороту о кілька тижнів. Дуже бажавби я закінчити мандарівку по світі. Сердечний привіт всім. До милого побаченя Бог з вами! — Андрій“.

— З Рогатинщини нам пишуть: Кільканайдять громад, положених між Гнилою Липою і Наравкою одержало наказ звозити збіжє з поля до стадії, бо треба чекати аж прийде молотільня і та буде на вигоні громадським молотити. Збіжє відразу зарекуєть ся, а дотичним мешканцям видасть ся на прожину і насїве. Депутація тих громад їздила до Quartiermeisterabі до Стрия, а там її відправили з нічим, бо таке зарядженє видала

дотична Армекоманда, а не знати котра, бо судніи зараз села сего закау не мають і своє збіжє ввозять доміт.

Зялитуємо, чи ми живемо в внімкових услівях, чи таке зарядженє вишло для цілої Австрії, а наших політ просимо зарав сею справою заняти ся, бо інакше кількадесят громад лишить ся без хліба, бо все погниє. — М. К.

— Український Національний Театр у Києві. Київська Українська Театральна Рада, в склад якої входять представники всіх українських політичних партій, культурно-просвітних й професійних організацій города Києва, на засіданні з 30 н. ст. червня висказалась принципово за основанє у Києві Українського Національного Ідейного театру, одноким призначєнєм для якого задля браку власної будинку може бути лиш Троїцький Народний Дім. Тому Українська Горюдська Рада звертаєть ся до київської горюдської Думи з прошенєм дати Троїцькій Народній Дім в роспорядок Українському Національному Театрови, на чолі якого стоїть Комітет Українського Національного Театру при Центральной Раді.

— Українській прив. гімназія з правом прилюдности в Доляні потребуєти мє на рік шкільний 1917/18 нових шість учительських сил, — так до предметів фільологічних, як і реальных. Платня після норм учителя державних, — а тим, що всі дорожничі додатки с о 10%, анішї, чим в державних заведенях. Учителі на державним статі дістають ще і особний додаток (дієти), а се сталі 100 к., — а суплєнти 50 к. місячно. Поданя просьити ся вносити найдалше до 15. серпня с. р. на тимчасову адресу дирекції: Подляси п. п. Кенти коло Бялої. — Дирекція.

— Урожай на Україні. „Новое Время“ з 13 го н. ст. липня доносить із Києва: На Україні під впливом останних дощів стан ярого збіжя, який вже викликавав тривогу — помітно поправив ся. Жито — гарне, сіножати й луки — пєстри, гороховина — помітно поправилась.

— Американці у Києві „Утро Россіи“ з 11 го н. ст. липня доносить із Києва: Спеціальна комісія, вислана американським правительством з Росію для розсліду російських залізниць приїздила у Київ. Американці відвідали Дирекцію Полуднево-Западних залізниць, де головню інтересувались службами руху й транспорту, були на двірці й оглянули всі заведеня київського вузла.

Німеччіи колоністи на Волині. „Новое Время“ з 10-го н. ст. липня доносить: В останнім часі німецькі колоністи знов зачали вертати ся на Волинь; Та з уваги на условини воєнної области генерал Брусілов рішив, що колоністам на Волинь вертати не вільно. Тіж із них, що прибули перше — тепер знов мусять вертати назад у внутрішні губернії.

— Реституція наміняцької й мінської римокатолицьких епархій. „Вістник Тимчасового Правительства“ з 5 го н. ст. липня с. р. оголошує правительственный розпорядок про знесенє іменних найвисших указів з 5-го червня 1806 го й з 15 го липня 1869 рр., на основі яких були знесені римокатолицькі епархії каменецька й мінська.

— Головна Рада Краєвого Товариства господарського Сільського Господар' у Львові відбуде пленарне засіданє в понеділок, 13. серпня с. р. о год 10 й рано в локалі Товариства при вул. Зіморевича 20.

— Відзначенє. П. Зиновій Решетилевич, ц. і к. вкцєсіт (Verpflegszakenist), котрий від довшого часу туг стаціонований, відзначений золотим хрестом заслуги на стяжїї медалі хєробрості.

— Жалібні вісти з Тернополя. В часі мїзду російського померла в маю 1916 р. в Тернополі в 23 році життя пані Ева з Лїтинських Герасимовичева, жена професора учительського семінара Покійна була дуже доброю жінкою і матєрю, веселої і дуже приємної вдачі, визначувала ся гарними прикметами товаришськими і громадянськими, та була вельми люблена в широких кругах знайомих wraz з своїм мужем, звісним аранжером всіх першорядних вечерниць і вистав на Поділю, Вп. п. Романом Герасимовичем, котрого знає кожний, хто хоч раз був на Поділю, як веселого товариша і широго охотника при кожній народній роботі. — Крім того ще і другу болючу втрату підчас підчас війни поніс п. Герасимович, бо в недовзі потім помер також півторалїтній синок, котрого він навіть не бачив, похликий зараз з початком мобілізаці до війска. Що йно вільний від війска — як інвалід, по відбитю Тернополя, став думати про довго ождану можливість по-

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Краєвий Союз Кредитовий у Львові, — число книжочку шадниої 4.000.

вороту домів — до жни і дітий, а тимчасом тепер так якби вже й не мав до кого! Нехай бодай сердечне свічує зі сторони тих всіх знайомих і приятелів В. П. Герасимовича, що люблять його за незрівняне золоте серце, ста не йому певною вірадою і потіхою в горю! — К.

— Гимназійних учителів і учительських мандатів, що хотіли би обняти посаду в рогатинській гімназії У. П. Т. просимо згодошувати ся прямо до Головної Управи Українського педагогічного Товариства у Львові, вул. Мохнацького ч. 12. 2—2

— В справі обнови української гімназії в Рогатині просить Вп. отців, учителів, начальників громад і всіх щирих прихильників нашого шкільництва в рогатинській і суміжних повітах подати відворотно число учеників (ім'я і прізвище), які наміряли б вписати ся до укр. гімназії в Рогатині, подаючи також до котрої класи. Забну дітвору належить підчас ферій ко нечно приготувати до вступного іспиту до гімназії і так само про се звістити. Всі письма просить слати на адресу: о. Павло Кудрик, парох в Рогатині. 2—3

Слїдом українських номадів.

Гутірна з дороги.

Weitra, 29. липня.

На мочарах Гінду стоїть ще удшулива мряка, якіс стовпи та доски, повязані загадочно, чорніють над гнилими ровами як шибениці, і хвилями оглядаєш ся, чи гурмою не наадлітає гайворона. Сонце від нехочу астає над кладбищем, позолочує вершечки чаплих, мов сяжею притрушених смerek, аж здасть ся, немов за сими лісами, сховало ся в стрілах огню око Господне зі спущеною повікою.

— Зайдки ви дядьку? — питаю мого візника.

— О з Тернопільщини, з Чернигова. Давно-о о в'їз до дому!

Раз зачиплений не зараз покине розмову. У нього два сини в войску, бугая Росіяни украли, на корови взяв квіт, але гроший не брав, жінку куля в ямі убила, а телятко скадарило ся на Гвінті. Та він господарем був, і через те буде, ще його, славити Бога, стати ще раз добити бляхою хату, а черепицю будинки. Його і пан Білінський любить, за господаря має, бо він один на Гвінті коло власних коний ходить. З гордістю позирає на карого і очима гладить сиву — обом вони як слимачки гладкі, війни на них не видко, йно що вівса не дістають і хода у них прихва.

На стрічу нам попадають ся Німці, брїті, з хустками на шиї, у синих хвартуках. Ведуть кудись волів. Один з Німців виймає в пероході люльку з рота, торкає пужалом коня і каже мійому візникові:

— Kufen?
— А тафу на тебе, ти мурло дурне! кидас за ним хлоп, сплюнувши з силою!

— Видиш ти, який охочий! Малосьте на пили ся нашої кєрваці? Аби вас!.. заскреготав зубами.

Ідемо хвілью мовчки. Поля каменисті, сірі, як покритиена олока лежать до сонця. Тут стерне, там ще ніклі зелені вівси мерехтять ніжчїми рефлексами, аж до голубого, картопляні квіткі виділюють ся м'якким фіолетом, ген далеко жнуть ячмена самі жінки, сірі, маленькі як перепелиці.

Мій візник махнув іронічно головою, сплюнув крізь зуби і каже з досадою:

— Ого раз! Косами коять хліб! О, які там стирти стріпаха, яке то воно знівечене, скапарене, Боже наш! Та як тут годні що до ладу зробити, коли виходять на роботу на години, від другої до восьмої, щоб ні обїду, ні вечери жєнчикам не дає! У нас, як є коні у вечері дістануть оброку, на зорі їх позарягаєть ся, господині наварить яць миску, дасть колачик, молока, то до полудня такий — о! шмат поля обжїнемо! А от, переоборює якесь хлюпиче стерню під сямичку. Та що йому, дурному, та земля вродить? У нас як на весну зроблять підки, а по другій Матїї переїдї, то земля чистінька, в тага м'ягєнечка, як шовк! Ходить ся коло неї по людськи, то й родить, тільки її загадати... Поряданий господар до Чесного Христа всю роботу має скінчену. А я!

Торкнув сіру батою — віз чвалом покотив ся.

Минаємо Diehmaus, Eichberg, Unser Frau — в золоті стерниці жріють покидані осторонь сія кладовища, з їх геометрією і бездушністю, чи тільки нудьгою. Дешеве золото р'яб, демон, зелізо, буряк... Мимохиті пригадуєш цвинтар на Гуцульщині. В'язу могили, пригрозїні в пера птїчї, в звичайші пазеронї кїткї, в бліскучі делїткї... Кільки душ, кільки натяків

КРІВАВОГО РОКУ

ілюстрований альманах на 1917 рік

ЗЛАДИВ

ЯРОСЛАВ ВЕСОЛОВСЬКИЙ.

230 сторін

55 ілюстрацій.

Мімн інших:

Більша новеля „МАРІЯ“ Василя Стефаника.
З посмертної теки „ДВІ ЧЕТИ“ Івана Франка.
Почоженого Українця „ПОЕЗИ“ Кобця О.

ЦІНА з НОРОНИ — порто 20 сот. — поручено 55 сот.

Замовляти:

„НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ“ Wien VIII., Josefstädterstrasse 43. I. 8.

Вислаємо оборотно — тільки за готівку.

про радість смерті, кільки глибокої філософії, художнього відчуття в такому гуцульському кладовищі! Тут нічого: безлюдє піль, буряк, а далі мовчанє, що не виражає собою нічого...
— Вію карий! — Ласк батога, віз жєне.

Минаємо Alt-Weitra з його мавзолеом лєндграфів, опертий об старинний костел, з круглистими, муршавними бойницями, як твердиня. Вікна за ґратою, малі, приземні, як в тюремнїм льоху. Двері отаєртї: з паузин видно якісь надуті, екстатичні святї та ангєла. Ліпи си плать цвіт на стежки, зарослі травою.

А жара сильна, липнева. Ідемо все в гору, непомітно, білими дорогами в пилі, тїни нїде. Травичка не колишеть ся, комашня спить і такий безрух кругом, як колиб отсей простїр був скамянїлиною під позлотистим склом, кож да мушка на квітї нерухома, наче замкнена слезою бурштину. Гарна, широка дорога звуужеть ся несподївано, віз пропадає у суголощі зелєни, цїтїв, будинків — минає аристократичний цвинтар, щільно захищений мармуром, — ми у Вайтрі, старинній садибі лєндграфів Фїрстенбергів. Конї гостро тупотять по дрібнїм бруку, перед нами кругла, широченна брама, над нею лєндзєрські герби, два архангєли з мечами, в одїню римських лєґіонїстів — на їх сторожі!

Владаємо з ґрюкотом в лєабїрият вузких вуличок з причїлками над ворїтєми домів, де гніздять ся голуби; з м'язиними, широко в низу осаджєними мурами, безлічно веранд обсіпаних цвітом, заулків, темних як ніч. Пєстрї городи, доми, що получують фронтєві стїни у спїненних філах гірської рїки, все не сподїване, случайне і таке безконєчно чуже! Подивляю се і другє, згадую рисунки з Alt Wien, змїчаю подекуди фєаґменти з „Dachau ського“ мїстєцтва, та струли моєї душі мовчать.

Минаю панські садиби виноґрадикив, з ворїтєми, що дають мїру переозоженого туди набору, низькі аркади хоромів, побудованих під готик, подївря просторї, понурї діловитї, звідки як казка по крєсу і радїсть з жїтя мельєкє в перелєтї полумїнна низка геранїй, що ними обставлено високї, хмарнї вікна. Читаю вївїски но дорозї і андїку, як повставала ся осєля, далеко від салта, серед воґник та камянистїх пїль Долишної Австрї, на скєлі, що не уступає тим, на яких побудованї реиські ординї гнізда. Звідки взяла ся тут ся стрїлка, камянна збїя, і звідки ся їдуть кнєна у нїг старогє урочїща, долина „Gabriele“? Мїсто мовчазини. — на улицї зєвїть ся лиш деколи дїтя і зникне, в підскоках майне коза, або кїшлява старуха на взір тої лєсової, з „Hans und Gretel“ вихилить в якна голову в крохмалїни, старосвітським очїку.

Вайтра жє поза часом, по лїнії старовїчнїх лєндграфських законів чи хивєр, збереґла по хатат ориґинальну обґанову епохи „Бїдермайр“ і санґимєнт Германів та Доротей, пахучий як мошуг, або всєхлї дїсткї рожї в комодах, повнїх холодного і трохи воґкого від довгої гемирнї бїля прабабох.

(Конець буде.)

Натяя Гривєвичєва

ОПОВІСТКИ.

Середа, 8 серпня 1917.

Нїмцї: греко-кат.: Брмолон — римо-кат.: Кєрїяка.

Вєйтра: греко-кат.: Панталєякєна — римо-кат.: Романа.

Оголошення.

— ПОЧЕНЄ НІГ —

Гсував певно спеціальний пудер „Cave“, пакет ва 1-20 К. На провінцію вислаю тільки за попередним надїсланим належнєстю 1 40 с. на порто. — Одиноке заступство
S. FEDER, — Львів, Сикотуська ч. 7.
70 3 30

Українка в укїченїм в добрим поступом, однорічним курсом гандлевам зі стєн графїєю і нїмєцькою корєспондєнцією, пошукує посєду у Львові нїр I, верєснї с. р. Оголошеня під: о. Галїя Микола, парох в Берєдївцєх.
73 2-5

Інструктора потрібно, котрий бє приготуєв учєня ІІІ кл. до вданя на нїрєсї (в лїтї 1918) матерїалу а другогє курсу ІІІ кл. гїмн. і вершогє курсу ІV кл. гїмн. О. Карло Фадїєвич в Стрїтєсках нових, почта в Берєдївцєх.
74 2-5

Пошуваю інструктора-академіка на цїлий рік 1917/8 до двєх дїтєв в І кл. гїмназ. і хлопцєв в IV кл. нєрмальної. Услєва письмєнно до о. Олєксї Гоцкогє гр. кат. пароха в Дєрцєх п. Моста велика.
76 2-7

Потрібно учатєлькє в свєщєнїчїм домі в укїченїм сємїнарєм або лїсєум, для приготуєвєня 2 дїтєч до 5 клєсєв Услєва письмєнно під адресою: Пєславська — Вєзовицєчє коло Ярослава п. Іосо
78 2-3

Фортєяни корєктїв, майже новїє — до проданя охєльєвно. — Набалка ч. 30 партер.
80 1-3

Оженить ся

кавалєр лїт 32, інтєлїґєнтнїй. — брунет, о синих очєх, здоровїй, на державнїм становїску, вільний від вїйска не інвалїд. Пєршенство маєть паннї або молодї вдовїшї бездїтнї. Посєг і фотографїя пожаданї. Слати на адресу: Львів, Адмїнїстрацїя „Дїла“, „Час то грощї“. Анонїми до коша.
79 1-2

На відбитій території

положенї господарськї торговельнї спїлки і фїлі Т-ва „Сїльський Господар“ мають:

- 1) зґолосити ся беззволочно в мїстєвних стєрєсвах, щобї сбїняти вїкупно збїжє і бараболь та заосмотрєне повїта сєредствами поживнї.
- 2) вислати сєйчас до Львова свогє делеґата за інструкцїями в господарських справах, довїзї на подорож дає мїстєва єтажна команза.

Вєїх їдучих через ті мїстєвостї просїмо отє число часопїсї доручити інтєресованим інстїтуцїям і людям.
VI 1-5

КРАЄВИЙ СОЮЗ

Ґосподарсько-Торговельнїх Спїлок
Львів, вул. З морєякєчє ч. 20

Ученики

знайдує примїщенє в хатї уряднїка укр. інстїтуцїї в сєредмістїю. Родїтєльска опїка і доґляд. — Частє заплати за станцїю в натуралїях. — Зґолошеня до Адмїнїстрацїї „Дїла“ під В. К.

АДРЕСА: Hauptkasse der Zentralleitung der Vereinigten Legionen WIEN, VULLEDERGASSE 30
ПРОСИМО НА СЮ АДРЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ЛАТКИ НА СТІЛЕЦЬКІ ЦІЛИ.